

Antipsychotic Drugs اینٹی سائیکوٹک دوائیاں

اینٹی سائیکوٹکس کی ہونڈیے نیں؟

اینٹی سائیکوٹکس دوائیاں دا اک گروپ اے جہڑا بعض قسم دی ذہنی بیماریاں دے علاج لئی استعمال ہوندا اے جنہاں دی علامات چ نفسیاتی تجربات شامل نیں، جوں شیذوفرینیا، بائی پولر ڈس آرڈر تے پرسنیلٹی ڈس آرڈر۔ نفسیاتی علامات دماغ وچ بعض کیمیکلز دی تبدیلیاں نال منسلک ہونڈیاں نیں، جنہاں وچ ڈوپامین، سیروٹونن، نورایڈرینالین تے ایسیٹائٹھکولین شامل نیں۔ اینٹی سائیکوٹک دوائیاں ایہناں کیمیکلز دے اثر نو بدل کے نفسیاتی علامات نو دبا دیندی اے۔

اینٹی سائیکوٹکس دیاں دو وڈیاں قسماں نیں:

- فرسٹ جنریشن اینٹی سائیکوٹکس (FGAs)

ایہناں دوائیاں نو بعض اوقات روایتی اینٹی سائیکوٹکس وی آکھیا جاندا اے۔ پہلی اینٹی سائیکوٹک دوائی کلورپرومازین اے جہڑی 1950 دی دہائی چ تیار کیتی گئی سی، تے کئی سالوں چ اسی طرح دیاں کئی دوائیاں تیار کیتیاں گئیاں۔ ایہناں چوں کئی اج کل وی ورتے جاندے نیں۔

- سیکنڈ جنریشن اینٹی سائیکوٹکس (SGAs)

ایہ دوائیاں اکثر غیر معمولی اینٹی سائیکوٹکس دے طور تے جاناں جاندیاں نیں، تے اوہ FGAs توں مختلف ضمنی اثرات دا سبب بن سکدیاں نیں۔

اینٹی سائیکوٹکس دے عام ضمنی اثرات کی ہن؟

1. اینٹی کولینرجک ضمنی اثرات

- منہ خشک ہو جاندا اے
- دھندلی نظر
- قبض
- غنودگی

2. حرکت دے ضمنی اثرات

- کپکپی
- حرکت وچ سستی
- بے آرامی
- پٹھیاں دی اکڑن تے سختی
- اچانک پٹھیاں وچ درد
- غیر ارادی حرکات

3. جنسی ضمنی اثرات

- لیبڈو وچ کمی
- جنسی ناکارہ فعل
- ماہواری دے چکر چ مداخلت
- چھاتی دا سوجن آلا ٹشو
- ماں دے دودھ دی پیداوار

4. میٹابولک ضمنی اثرات

- بھکھ دا ودھنا
- وزن دا ودھنا
- بلڈ شوگر، کولیسٹرول، بلڈ پریشر دا ودھنا

عام طور تے، اینٹی کولینرجک، حرکت تے جنسی ضمنی اثرات اکثر FGAs لین آلے مریضاں چ ویکھے جاندے نیں؛ جد کہ SGAs زیادہ عام طور تے میٹابولک ضمنی اثرات پیدا کردے ہن۔ ایہناں ضمنی اثرات دا سامنا کرن آلے مریضاں نوں اضافی علاج، اینٹی سائیکوٹکس دے علاج دی ایڈجسٹمنٹ تے طرز زندگی چ تبدیلیاں دے بارے چ مشورہ پیش کیتا جا سکدا اے۔

کلوزاپین کی اے؟

کلوزاپین اک SGA اے تے عام طور تے اوہناں مریضوں دے علاج لئی ورتیا جاندا اے جنہاں نوں دو یا دو توں ودھ اینٹی سائیکوٹکس دا مناسب ردعمل نہیں سی یا جنہاں نے ضمنی اثرات دی وجہ توں دوچے اینٹی سائیکوٹکس نوں برداشت نہیں کیتا سی۔ دوچے اینٹی سائیکوٹکس (FGAs تے SGAs دونوں) دے مقابلے چ، کلوزاپین نفسیاتی علامات نو گھٹ کرن چ نمایاں طور تے زیادہ موثر پایا جاندا اے، تے پٹھیاں دے ضمنی اثرات نال گھٹ منسلک اے۔ تاہم، ایہ نایاب لیکن سنگین تے جان لیوا ضمنی اثرات دا سبب بن سکدا اے، جس چ شدید نیوٹروپینیا، پوزیشن بدلن ویلے گھٹ بلڈ پریشر، دورے، تے دل دی سوزش شامل اے۔ اس لئی، کلوزاپین لین آلی مریضوں دی حفاظت نو یقینی بنان دے لئی، قریبی نگرانی، بار بار خون دے ٹیسٹ تے ڈاکٹر نال ملاقاتاں دی لوڑ اے۔ اس توں علاوہ، تمباکو نوشی دی عاداتاں یا کیفین پین دی عاداتاں وچ اچانک تبدیلیاں کلوزاپین دے اثرات نو متاثر کر سکدیاں نیں۔

اینٹی سائیکوٹکس دے انتظام دے طریقے کی نیں؟

ہانگ کانگ وچ اینٹی سائیکوٹکس دے انتظام دے مختلف طریقے دستیاب ہن، تے ایہناں نو مختلف حالات وچ استعمال کیتا جا سکدا اے۔ زبانی تیاریاں تے انجیکشن دی تیاریاں موجود ہن۔

زبانی تیاریاں چ گولیاں، کیپسول تے زبانی ڈسپریسل گولیاں شامل ہن۔ ایہ عام طور تے روزانہ دی بنیاد تے دیکھ بھال دے علاج دے طور تے یا لوڑ دے مطابق لئے جاندا ہن۔

انجیکشن دی تیاریاں نو شارٹ ایکٹنگ انجیکشن تے لانگ ایکٹنگ انجیکشن دے طور تے درجہ بندی کیتا جا سکدا اے، (جہنوں ڈپو وی آکھیا جاندا اے)۔ مختصر کم کرن آلی انجیکشن خون دی رگاں یا پٹھیاں وچ انجیکشن لایا جا سکدا اے تے عام طور تے نفسیاتی واقعات یا شدید اشتعال انگیزی نو منظم کرن دے لئی استعمال کیتا جاندا اے۔ ڈپو پٹھیاں وچ انجیکشن لائے جاندا ہن تے عام طور تے اینٹی سائیکوٹک دیکھ بھال دے علاج دے طور تے استعمال کیتے جاندا ہن تاکہ مریض دی تعمیل نو یقینی بنایا جا سکے۔ منشیات دے لحاظ نال، ڈپو عام طور تے ہر چار ہفتیاں بعد دتے جاندا ہن۔

اینٹی سائیکوٹک شروع کرن توں پہلاں مینوں کیہڑے ٹیسٹاں دی لوڑ اے؟

اینٹی سائیکوٹک شروع کرن توں پہلاں، تھادے ڈاکٹر نوں تھادی صحت دا اندازہ کرن لئی مختلف ٹیسٹ کرنے چاہیدے نیں تاکہ ایہ پتہ لگ سکے کہ کی اینٹی سائیکوٹک تھادے لئی موزوں اے۔

- ماضی دی طبی تاریخ تے طرز زندگی
- جسمانی معائنے
- خون دے ٹیسٹ
- الیکٹروکارڈیوگرام (ECG)

مینوں اینٹی سائیکوٹک دوائیاں کدوں تیکر لین دی لوڑ ہووے گی؟

علاج دی مدت تہاڈی ذہنی بیماری دی پیشرفت تے منحصر اے۔ علاج عام طور تے اک شدید پہلے نفسیاتی واقعے توں وصولی دے بعد جاری رہندا اے تاکہ رجعت نو روکیا جا سکے، یا رجعت دی تعداد تے شدت نو گھٹ کیتا جا سکے۔ کورس تے انفرادی خصوصیات دے لحاظ نال، کجھ نفسیاتی ماہر بحالی دے 1-2 سال بعد اینٹی سائیکوٹکس نو روکن دی تجویز کر سکتے نیں، کجھ اس وقفے توں بعد جاری رکھن دی تجویز کر سکتے نیں۔

مینوں اپنے اینٹی سائیکوٹکس توں کیویں نکلنا چاہیدا اے؟

مریضاں نوں صرف اپنے نفسیاتی ماہر دی رہنمائی تے نگرانی دے تحت ہولی ہولی تے محفوظ طریقے نال اپنے اینٹی سائیکوٹکس توں دور ہونا چاہیدا اے۔ ایہ ممکن اے کہ اینٹی سائیکوٹکس نو دودھ جھڈن دے دوران نفسیاتی علامات واپس آجان، تے اینٹی سائیکوٹکس دے نمایاں کمی دے استعمال یا بندش دے بعد پہلے چند دنوں دے اندر اندر، مریضاں نو واپسی دی علامات دی اک رینج دا سامنا کرنا پے سکتا اے۔ عام انخلاء دی علامات چ شامل نیں:

- بے چینی، بے قراری تے چڑچڑا پن
- بھکھ دا نہ لگنا
- متلی، الٹی تے اسہال
- نیند چ اوکڑ
- موڈ دی خرابی تے اینزائیٹی
- پٹھیاں چ درد
- سردرد
- کپکپی تے پسینہ آنا

اگر مریض اپنی ڈیمینشیا کی دوائیاں لینے سے انکار کر دے تو تیماردار کو کیا کرنا چاہیئے؟

گر کوئی مریض دوا لینے سے انکار کرے تو تیماردار کے لیے یہ ضروری ہے کہ وہ صبر اور سمجھ بوجھ کے ساتھ اس صورتحال کا سامنا کریں۔ کھلی گل بات کلیدی اے۔ دوائیاں دی اہمیت، ایہدے فائدے، تے ایہنوں نہ لین دے ممکنہ خطریاں تے تبادلہ خیال کرو۔ جے مریض انکار کردا رہندا اے، تے گل بات وچ ڈاکٹر یا ذہنی صحت دے پیشہ ور نوں شامل کرنا مددگار ثابت ہو سکتا اے۔ اوہ ہور جانکاری تے یقین دہانی کر سکتے نیں، یا جے ضروری ہووے تے متبادل علاج تجویز کر سکتے نیں۔ یاد رکھو، روگی دی خود مختاری تے احساسات دا احترام کرنا بہوں ضروری اے جد کہ اوہناں دی صحت تے حفاظت نوں وی یقینی بنایا جائے۔

کرو
1- ڈاکٹر دیاں ہدایات تے سختی نال عمل کرو
2- اپنی دوائی لین توں پہلاں دوائی دے ناں، خوراک تے فریکوئنسی وغیرہ تے دھیان دیو
3- نسخے دے لیبل نو غور نال پڑھو
4- خوراک، اشارے، تضاد تے ضمنی اثرات تے توجہ دیو
5- انتظامیہ دے طریقہ کار نو سمجھو
6- اپنی دوائیاں نوں ٹھیک طریقے نال اسٹور کرو
7- مقررہ کورس نو مکمل کرو جدوں تک کہ دوجی صورت چ ہدایت نہ کیتی جائے
8- جے تہاڈے کول کوئی سوال اے، تے اپنے ٹبر نال گل کرو تے اپنے صحت دی دیکھ بھال کرن آلے پیشہ ور افراد توں پچھو

نہ کرو
1- اپنی دوائیاں دی خوراک اپنے آپ بدلو
2- اپنے ڈاکٹر دے مشورے دے علاوہ اپنی دوائیاں لینا بند کرو۔
3- اپنی دوائیاں دے نال شراب پیو
4- اپنی دوائیاں نو دوجی بوتل چ پا دیو۔
5- جدوں تک تہاڈے ڈاکٹر دی ہدایت نہ ہووے، دوجیاں دوائیاں لوو۔
6- اپنے ڈاکٹر نال اپنی تعمیل دے بارے چ جھوٹ بولو

ایہ دستاویز اس اصل متن دا ترجمہ اے جیہڑی کہ انگریزی وچ اے۔ کسی وی تضاد یا عدم مطابقت دی صورت وچ، انگریزی ورژن نوں فوقیت حاصل رہے گی۔